

UZGOJ PERNATE DIVLJAČI - PREPELICA

Janječić¹, Z.

Prepelica pučpura (*Coturnix coturnix*) nastanjuje gotovo cijelu Europu osim sjevernih predjela Skandinavije i Rusije. Njezin areal proteže se daleko u Aziju i na sjeveru tog kontinenta dolazi do granica sjeverne Kine. U Africi prepelice nastanjuju njen sjeverni i središnji dio. U nas je ima u ravninama, na brežuljkastim područjima, pa i na visoravnima. Na područje Istre je naseljena virdžinijska prepelica (*Coturnix virginiana*) gdje i stalno živi, jer voli toplije krajeve.

IZGLED I GRADA TIJELA PREPELICE

Dužina tijela prepelice iznosi 18 cm, rep je dug 3 cm, a raskrpljena mjeri 35 cm. Masa je prepelica oko 150 g. Boja perja po tijelu i krilima je svijetlo smeđe-siva, dok je glava odozgo izrazito žućkasto bijela i crno prugasta, a odozdo je svjetlija sa svijetlim ili tamnim bočnim prugama. Tjeme je tamno-smeđe, a sredinom tjemena prolazi žućkasto-bijela pruga. Takva pruga prolazi i ispod očiju. Mužjak ima na podbratku crnu prugu, koja u ženki nedostaje, kao i pruge ispod očiju. Virdžinijska prepelica je veća od prepelice pučpure, odozgo crvenkasto smeđa s crnim pjegama, odozdo žućkasto bijela s crnim pjegama.

▼ Slika 1. Prepelice u uzgoju

NAČIN ŽIVOTA

Prepelica je jedini predstavnik koka koji se seli (Sredozemlje, Afrika). U naše krajeve dolazi koncem travnja i početkom svibnja, a odlazi u rujnu. Staništa su prepelica otvoreni prostori obrasli travom, djetelinom, žitaricama i drugim kultiviranim biljem. Ne voli grmljem i drvećem obrasle površine. To je ptica sumraka pa je najaktivnija pred večer i u zoru. Tijekom dana hrani se i prpoši na gore opisanim staništima, a pred večer i u sumrak prelijeće i trči tražeći hranu ili se igra sa svojim parom. Hrani se raznim sjemenkama trave, korova ili pšenice koji su pali sa stabljike, ali i životinjskom hranom, raznim sitnim kukcima i ličinkama, kao i druge koke. Živi u jednoženstvu i pari se u lipnju ili čak u srpnju. Na zemlji u kakvoj rupici snese 8-16 jaja žućkastosmeđe boje s tamnim pjegama na kojima sjedi od 19-20 dana. Pilići su potrkusci i ostaju u jatu do selidbe. Za njih je karakteristično da u početku uzimaju više hrane animalnog porijekla (mravlja jaja), a kasnije prevladava biljna hrana.

UMJETNI UZGOJ

U umjetnom uzgoju najviše se koriste hibridi nastali križanjem ženki japanske prepelice (*Coturnix japonica*) s mužjacima prirodne populacije (*Coturnix coturnix*). Matično jato se slično kao i kod fazana formira od prepelica preostalih nakon lovne sezone. Stavljaju se u žičane kaveze u željenom omjeru spolova. U razdoblju kada želimo pronosak dajemo im kompletnu krmnu smjesu s 24-26% sirovih bjelančevina. Jaja je potrebno skupljati svaki dan i čuvati na hladnom do stavljanja u inkubator.

Vrijeme inkubacije rasplodnih jaja dobivenih od hibridnih prepelica je nešto skraćeno i iznosi 17 dana (15 dana u predvalioniku i dva dana u valioniku), a ne 19-20 dana kao kod prepelice pučpure. Temperatura inkubacije je 38°C u predvalioniku i valioniku, a relativna vlaga 60% u predvalioniku, a

¹ Dr.sc. Zlatko Janječić, docent, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Svetošimunska 25

70% u valioniku.

Izvaljene mlade prepelice najčešće se stavljaju u zagrijane troetažne žičane baterije s time da se mora paziti da žičani pod i stranice budu jako malih otvora, jer su prepelice manje od fazana za koje koristimo iste baterije. U jedan kat baterije možemo staviti od 150 do 200 jedinki. Prvih 10 dana temperatura u baterijama treba iznositi 35°C te se nakon toga postepeno smanjuje. Nakon deset dana držanja u baterijama prepelice se sele u žičane kaveze, a nakon 25 dana u volijere na zemlju.

Pomladak se hrani krmnom smjesom starter s 28% sirovih bjelančevina, a nakon 25 dana, želimo li produljiti uzgoj, može se koristiti grover koji koristimo u hranidbi fazana s 24% sirovih bjelančevina. Uzgajamo li prepelice za odstrjel, krmnu smjesu miješamo sa zrnjem žitarica u omjeru 1:1.

Spolno sazrijevanje uzgojenih primjeraka postiže se već za 40-45 dana, a za parenje se drže u omjeru 1:4. Masa primjeraka iz umjetnog uzgoja izjednačena je u oba spola i iznosi oko 130 g.

U lovišta ih možemo ispuštati na dva načina: 5-6 dana prije lova ili večer prije lova između 22 i 23 sata.

NEPRIJATELJI I BOLESTI

Veliki boj prepelica strada za vrijeme selidbe tj. u dolasku na ljetno i u odlasku na zimsko stanište. Kako veliki dio prepelica leti preko Sredozemnog mora, prilikom naglih promjena vremena mnogo ih strada uslijed pada u more. Značajan gubitak uzrokuje prekomjeran lov mrežama na tlu u Italiji i Africi.

Prepelica ima brojne neprijatelje. Od sisavaca je najčešće ugrožavaju lisica, jazavac, kuna i tvor. Ona je na jelovniku danjih i noćnih grabljivica, ali i vrana i svraka koje ugrožavaju njena jaja i piliće.

Prepelice najčešće oboljevaju od atipične kuge peradi i kolere. U etiologiji parazitskih oboljenja prepelica značajni su vanjski paraziti (najčešće uši, krpelji i grinje) te crijevni paraziti.

Danas je broj prepelica u prirodi u osjetnom padu, a na nekim su mjestima gotovo nestale. Uzrok tome je promjena staništa na mjestima gniježdenja ili njihovo pretvaranje u poljoprivredne površine, kao i uništavanje korova i insekata primjenom različitih biocida te intenzivna primjena umjetnih gnojiva.

LOV

Prepelice uzgojene u umjetnom uzgoju izvanredne su za lov, jer lete nisko i veoma brzo, pravolinijski, dobro prezimljuju u volijerama i zadovoljavaju se raznovrsnom hranom. Nedostatak je što se po hladnom vremenu nerado dižu. Najčešće se love pomoću pasa ptičara ili šunjkavaca. Najuspješniji je lov u vrijeme okupljanja pred selidbu u toplije krajeve tj. u mjesecu kolovozu ili rujnu. Pas treba pokazivati i donositi odstrijeljene prepelice, jer vrlo često zbog gustog raslinja u kojem one žive lovački plijen ne može pronaći. Obično se prepelica nakon 50 m leta spusti na tlo pa je pas mora ponovno dići, a lovac ponoviti hitac. Za lov na prepelice koriste se standardni kalibri. Upotrebljava se sačma broj 12 (2,5 mm u promjeru) i broj 14 (2 mm u promjeru).

Prema Zakonu o lovu prepelica spada u lovostajem zaštićenu sitnu divljač. Vrijeme lova je od 01. srpnja do 15. rujna uz zabrane na nekim područjima. ■

Ovitek d.o.o.

Ig 152 A, 1292 IG
Tel.: +386 (01) 28 64 652
Fax: +386 (01) 28 64 653

NUDIMO SVE VRSTE:

- 1. UMJETNIH CRIJEVA**
 proizvođač:
 -DEVRO-TEEPAK
 -CUTISIN
 -VEKTOR
- 2. PRIRODNA CRIJEVA**
 - goveđa crijeva
 - svinjska crijeva
 - ovčja crijeva
- 3. SOJINI DODACI**
 - prah koncentrat
 - granulat
 - isolat
- 4. PETLJE ZA POLY - CLIP**
- 5. DODACI ZA KOLINJE**
 - mesarski pribor
 - začini

Vojko HOČEVAR gsm: 041/656 100
Keti ŠEGA gsm: 041/799 163

